

Justitiedepartementet

Dnr Ju2023/02434

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Svar på remiss av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69)

Remissinstansers remissvar

Härmed yttrar sig Sandvikens kommun med remissvar på Justitiedepartementets remittering av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69).

För Sandvikens kommun lämnas remissvar av kommunstyrelsen. Kommunens diarienummer för ärendet är KS2023/630.

Allmänt

Sandvikens kommun delar betänkandets beskrivning av svårigheterna för tjänstepersoner inom socialtjänsten att tolka nuvarande lagstiftning när det gäller att bedöma om rekvisiten är uppfyllda för att lämna ut uppgifter vid enskilda ärenden.

Det kan nämnas att det generellt sett redan i dagsläget finns möjlighet för skolan och andra myndigheter att delge information till de brottsbekämpande myndigheterna via sekretessbrytande bestämmelser i Offentlighet och sekretesslagstiftningen (OSL).

Kommunerna fick i juli 2023 ett lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Kommuner bidrar främst genom att förebygga och åtgärda den problematik som finns inom kommunens geografiska område. Arbetet kräver samverkan och samarbete mellan flertalet aktörer.

Varken enskilda kommuner eller Polismyndigheten kan lösa detta uppdrag på egen hand. En förutsättning är att samtliga parter delar information för lägesbildsarbete och gemensamt tar fram lämpliga åtgärder för den problematik som identifierats.

Synpunkter

- Sandvikens kommun ställer sig positiv till förslaget att socialtjänsten endast ska omfattas av skyldighet att lämna kontaktuppgifter.
- Ökade möjligheter till, samt förenkling av, informationsöverföring mellan myndigheter välkomnas – särskilt för skolan.
- Föreslagna ändringar i OSL upplevs inte uppenbart förenkla och underlätta tillämpningen.
- Rekvisiten för att lämna uppgifter till brottsbekämpande myndighet är oklara.
- Det kommer att vara fortsatt svårt för tjänstepersoner att ha rätt kompetens och tid för att analysera en situation ur ett straffrättsligt perspektiv och därifrån bedöma om ett uppgiftsutlämnande är motiverat.
- Tydliga exempel och tillämpningsanvisningar för utlämnande av uppgifter kommer att krävas.
- Ökade kostnader befaras: på grund av de oklarheter som finns inom föreslagna lagändringar kopplat till avsaknad av straffrättslig kompetens inom kommunal verksamhet befaras varaktigt högre kostnader på grund av ökad administration och behov av ny kompetens. Sandvikens kommun delar inte betänkandets bild av att det endast skulle röra sig om mindre och tillfälliga kostnader för kommunen.
- Risk finns att medborgarnas tillit till socialtjänsten försämras. Sandvikens kommun delar de farhågor som uttryckts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt av kommunala nämnder i avsnitt 6.3.3 av betänkandet.
- Informationsflödet behöver gå åt båda håll och kan inte enbart vara enkelriktat från exempelvis kommuner till brottsbekämpande myndigheter. Kommuner och regioner behöver även kunna få information från brottsbekämpande myndigheter.
- Aktivitetskrav, det vill säga att ta initiativ till utlämning av uppgifter om enskilda, bör åligga den till brottsbekämpande myndigheten och inte kommunen.
- Den lokala polismyndigheten i en kommun kommer att få viktig roll för att samordna och leda samverkan inom ramen för föreslagna ändringar inom lagstiftningen.

§ 279 Svar på remiss från justitiedepartementet - Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – en ny huvudregel

Diarienummer KS2023/630

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. Anta ”Svar på remiss av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69)” som sitt eget.
2. Remissvaret skickas till Justitiedepartementet i enlighet med anvisningarna i remissmissivet.

Sammanfattning av ärendet

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69) till bland andra myndigheter, regioner och kommuner. I betänkandet lämnas förslag till ändringar i ett flertal lagar som rör utlämnande av information om enskilda medborgare från exempelvis kommuner till brottsbekämpande myndigheter. Justitiedepartementets diarienummer för ärendet är Ju2023/02434.

De viktigaste förslagen i betänkandet är i korthet:

- En ny lag om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna som innehåller
- en skyldighet att på begäran lämna kontaktuppgifter till enskilda för alla myndigheter, dvs. även kommuner och regioner, och vissa enskilda verksamheter,
- en uppgiftsskyldighet för vissa statliga myndigheter,
- en uppgiftsskyldighet för kommuner och regioner, och
- en uppgiftsskyldighet för skolan.
- Utvidgade och förenklade möjligheter att lämna uppgifter från socialtjänsten och hälso- och sjukvården till brottsbekämpningen.
- En skyldighet för banker och vissa andra finansiella företag att lämna uppgifter som rör kvalificerad brottslighet på underrättelse-stadiet till Polismyndigheten, Skatteverket Säkerhetspolisen och Tullverket.
- En rättslig grund för enskilda att behandla personuppgifter för att på begäran lämna ut sådana till de brottsbekämpande myndigheterna.

Förändringarna i lagstiftningen föreslås träda i kraft 1 januari 2025.

Sandvikens kommun lämnar i det bilagda remissvaret ett antal synpunkter på förslagen i betänkandet. I huvudsak anges i remissvaret att

- kommunen ställer sig positiv till förslaget att socialtjänsten endast ska omfattas av skyldighet att lämna kontaktuppgifter och ser generellt positivt på ökade möjligheter till, samt förenkling av, informationsöverföring mellan myndigheter och då särskilt för skolan.
- förslagen i praktiken inte uppenbart förenklar hanteringen av utlämnande av information om enskilda till brottsbekämpande myndigheter,
- kommunen ser risker för ökade kostnader för kommunen samt minskat förtroende hos allmänheten för socialtjänsten.
- rekvisiten för utlämning av uppgifter behöver vara tydliga och samordning med brottsbekämpande myndigheter kommer vara avgörande för att detta ska fungera.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att anta remissvaret som sitt eget och skicka det till Justitiedepartementet i enlighet med de instruktioner som anges remissmissivet.

Beslutsunderlag

Remiss av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69), Justitiedepartementet Ju2023/02434, 2023-10-31, dnr KS2023/630

Remissmissiv, Justitiedepartementet Ju2023/02434, 2023-10-31, dnr KS2023/630

Remissvar: Svar på remiss av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69), 2023-11-21, dnr KS2023/630

Tjänsteskrivelse ” Svar på Justitiedepartementets remiss av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69)”, 2023-11-22, dnr KS2023/630

Utvecklingsutskottet 2023-12-07 § 99

Protokollsutdrag skickas till

Kommundirektör

Skolchef

Socialchef omsorgsförvaltningen

Socialchef individ- och familjeomsorgsförvaltningen

Säkerhetschef